

Termékbemutatók, internetes vásárlások – erősebb és hatékonyabb védelem, új szabályok

Közös szabályok üzleten kívül kötött és távollévők között kötött szerződésekre, 14 napos elállási lehetőség és visszafizetési kötelezettség, széleskörű tájékoztatási kötelezettség a kereskedők részéről és a fogyasztók hatékonyabb védelme. Többek között ezen szabályok azok, amelyek az új, Európai Unió irányelv tartalmát adják, és melyek 2013-tól kezdve mindegyik uniós tagállamban alkalmazandóak lesznek.

Az új, fogyasztói jogokról szóló irányelv megalkotása évek óta az Európai Unió egyik központi kérdése, egyszersmind neuralgikus pontja. Az EU magyar elnöksége idején a sok éves viták után sikerült kompromisszumot kötni és egy olyan javaslatot elfogadni, amelyet immáron az Európai Unió Tanácsa is elfogadott. Így biztossá vált, hogy **üzlethelyiségen kívül és távollévők között kötött szerződésekre egységes jog alkalmazandó** az Európai Unió területén, szélesebb védelmet és jogérvényesítési lehetőséget biztosítva a fogyasztók számára.

Ezzel pedig nemcsak a fogyasztói érdekek hatékonyabb védelme, de a vásárlók bizalma is megnőhet határon kívüli és belüli vásárlások során egyaránt, melynek köszönhetően az uniós és országon belüli fogyasztói szerződések növekedése és a gazdaság élénkülése is várható.

Az új irányelv két fogyasztói szerződéstípust foglal magában: egyrészt az **üzlethelyiségen kívül kötött szerződéseket**, melyeket a vállalkozások székhelyén, telephelyén kívül kötnek. Tipikusan ilyenek a házaló kereskedés egyes fajtái, az árubemutatók, az utazással egybekötött termékbemutatók, melyek számtalan problémát és komoly anyagi következményt okoznak hazánkban elsősorban az idősebb korosztály számára.

Másrészről az irányelv szabályozza a **távollévők között kötött szerződéseket**, melyek Európa-szerte egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek. Az online, interneten keresztül történő vásárlások száma rohamosan nő, akárcsak a más távközvetítő eszközök használatával létrejött szerződéses jogviszonyok is. Ugyanakkor ezen körben is kiemelt védelemre szorulnak a fogyasztók, hiszen mind a terméktől, mind az eladótól távol tartózkodva vásárolnak meg egy adott árut, nem egyszer okozva komoly kellemetlenségeket a megrendelőnek. Ha pedig nem azt az árut kapják meg, amelyet szerettek volna, vagy egyszerűen nincs szükségük rá, gyakori, hogy a vállalkozás elérhetetlen, a fogyasztói jogok gyakorlása pedig lehetetlen.

Mindkét szerződéstípus körében **speciális védelemben részesültek a fogyasztók az új irányelv elfogadása előtt is, annak alkalmazása azonban további és még erősebb védelmet biztosít számukra.** Így elsődlegesen egységesíti a két szerződéstípusra vonatkozó szabályokat, amelyekről főszabály szerint nem térhetnek el az adott államok, azokhoz képest enyhébb vagy súlyosabb szabályozás nem alkalmazható.

A vállalkozások **széleskörű tájékoztatási kötelezettséggel** bírnak a fogyasztók felé, így a szerződéseknek részletesen tartalmazniuk kell többek között **a fizetési, szállítási, teljesítési feltételeket, a teljes költséget és minden egyéb díjat**. Sőt, a fogyasztóknak kifejezetten meg kell erősíteniük, hogy tudomásul vették, adott szolgáltatásnak ellenértéke van, mellyel elkerülhetőek az ingatlandepo.com és ingatlanbazar.com ügyekhez hasonló esetek.

A tájékoztatási kötelezettség kiterjed az **elállás részletes feltételeire**, illetve egy **szabvány elállási nyilatkozat** átadására is. Ez utóbbi helyett természetesen saját nyilatkozattal is élhet elállási jogával a fogyasztó, de a formanyomtatvány feltétlenül megkönnyíti joga gyakorlását. Az **elállási jog** a jelenlegi hazai normák alapján nyolc munkanap, melyet **az új irányelv egységesen 14 napra bővít**. Üzlethelyiségen kívül megkötött szerződés esetén ez az időszak attól a naptól kezdődik, amikor a fogyasztó aláírja a megrendelőlapot. Távollévők között kötött szerződésnél az elállási időszak attól a naptól kezdődik, amelytől a fogyasztó vagy az általa megjelölt személy a megrendelt árut átveszi.

Új és rendkívül fontos rendelkezés, hogy a kereskedőnek **az elállást követő 14 napon belül vissza kell térítenie a fogyasztó részére a termék árát**, beleértve a szállítási költséget, utóbbi esetben kivéve, ha a szerződés megkötésekor kifejezetten és egyértelműen arról tájékoztatta a fogyasztót, hogy annak megtérítése a vásárlót terheli.

Az irányelv általános, az adásvételi szerződésekre vonatkozó rendelkezése körül kiemelten fontos, hogy **a szállítási idő** tekintetében a felek közötti eltérő megállapodás hiányában a kereskedő a szerződés megkötését követően **indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb 30 napon belül köteles** leszállítani az árukat, a fogyasztó birtokába vagy rendelkezése alá bocsátva azokat.

Az irányelv további újdonsága, hogy **megtiltja** a kereskedőknek, hogy az általuk az adott fizetési mód igénybevétele után fizetendő díjat **meghaladó további díjat terheljenek a fogyasztókra**. A tagállamoknak ezen felül biztosítani kell, hogy ha a kereskedő telefonvonalat használ a megkötött szerződés céljaira történő kapcsolattartásra, akkor a fogyasztót – amennyiben ő lép kapcsolatba a kereskedővel – **az alapidíjnál magasabb összeg ne terhelje**.

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége bízik benne, és egyben felhívja a vállalkozások figyelmét arra, hogy a kötelező alkalmazási határidőig, azaz 2013-ig is már **vegyék figyelembe az új fogyasztói irányelvet, és annak szabályait alkalmazzák a közeljövőben is**. Ezzel ugyanis a fogyasztói érdekek hatékonyabb védelme elérhető, és a fogyasztóbarát vállalkozások gyakorlatával a vásárlók is nagyobb bizalommal fordulhatnak mind üzleten kívül kötött, mind távollévők között kötött szerződéseket alkalmazó vállalkozásokhoz.

További információk: Dr. Baranovszky György 0630-9548-131